

Правилник о стицању истраживачких и научних звања

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 159/2020 од 30.12.2020. године, а ступио је на снагу 7.1.2021.

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником ближе се уређује поступак стицања истраживачких и научних звања, поступак реизбора у звање, као и начин вредновања квалитета научних резултата, и квантитативног исказивања научноистраживачких резултата истраживача.

Члан 2.

Право на стицање истраживачких и научних звања као и на реизбор у звање имају сва лица која испуњавају услове прописане законом којим се уређује научноистраживачка делатност (у даљем тексту: Закон) и овим правилником, као и наставници и сарадници високошколских установа.

Члан 3.

Одлуку о стицању научног звања научни сарадник, односно одлуку о реизбору у ово научно звање, доносе одговарајући матични научни одбори, у складу са Законом и овим правилником.

Одлуку о стицању научних звања виши научни сарадник и научни саветник, односно одлуку о реизбору у звање виши научни сарадник, доноси Комисија за стицање научних звања, у складу са Законом и овим правилником.

Саставни део овог правилника чине:

- 1) Елементи за квалитативну оцену научног доприноса кандидата – Прилог 1;
- 2) Разврставање и начин навођења научноистраживачких резултата – Прилог 2;
- 3) Врста и квантификација индивидуалних научноистраживачких резултата – Прилог 3;
- 4) Минимални квантитативни захтеви потребни за стицање појединачних научних звања односно за реизбор у научно звање – Прилог 4;
- 5) Нацрт резимеа и електронска верзија резимеа, односно сажетог извештаја о кандидату – Прилог 5.

Комисија за стицање научних звања доноси одлуку о стицању научног звања виши научни сарадник и научни саветник, односно одлуку о реизбору у научно звање виши научни сарадник, након прибављеног мишљења одговарајућег матичног научног одбора.

Прилози из става 2. овог члана одштампани су уз овај правилник и чине његов саставни део.

II. ИСТРАЖИВАЧКА И НАУЧНА ЗВАЊА ИСТРАЖИВАЧА

Дефиниција истраживача

Члан 4.

Послове научноистраживачке делатности обављају лица која испуњавају услове прописане Законом, као и наставници и сарадници високошколских установа (у даљем тексту: истраживачи).

Члан 5.

Истраживач, у смислу Закона, јесте лице са најмање високом стручном спремом, односно са најмање завршеним основним академским студијама, које ради на научноистраживачким и развојним пословима и које је изабрано у звање, у складу са Законом.

Члан 6.

У зависности од остварених резултата у научноистраживачком раду, кандидат може, у складу са Законом и овим правилником, стечи истраживачко звање: истраживач – приправник и истраживач – сарадник и научно звање: научни сарадник, виши научни сарадник и научни саветник.

Научна звања су изборна и стичу се у поступку прописаним Законом и овим правилником.

Истраживачка звања

Члан 7.

Звање истраживач – приправник стиче кандидат који има завршен други степен академских студија који му омогућава упис на докторске академске студије, са просечном оценом најмање осам (8,00) и има уписане докторске студије. Најмања просечна оцена мора се остварити на сваком од претходних степена односно нивоа студија појединачно.

Члан 8.

Звање истраживач – сарадник може стећи кандидат који је у статусу студента докторских академских студија, који има пријављену тему докторске дисертације, а који је претходне степене студија завршио са просечном оценом најмање осам (8,00), који се бави научноистраживачким радом и има бар један објављен рецензиран научни рад, а да раније није био биран у звање истраживач – сарадник. Најмања просечна оцена мора се остварити на сваком од претходних степена односно нивоа студија појединачно.

Научна звања

Члан 9.

Звање научни сарадник може стећи кандидат који има академски назив доктора наука и објављене и рецензиране научне радове и друге научноистраживачке резултате сагласно члану 76. став 5. Закона и критеријумима прописаних овим правилником, а који својим укупним научним радом показује да је оспособљен за самосталан научноистраживачки рад.

Члан 10.

Звање виши научни сарадник може стећи кандидат који има академски, назив доктора наука и објављене и рецензиране научне радове и друге научноистраживачке резултате сагласно члану 76. став 6. Закона и критеријумима прописаних овим правилником, а који укупним научним радом и квалитетом научноистраживачког рада доприноси развоју одговарајуће научне области.

Члан 11.

Звање научни саветник може стећи кандидат који има академски назив доктора наука и објављене и рецензиране научне радове и друге научноистраживачке резултате сагласно члану 76. став 7. Закона и критеријумима прописаних овим правилником, а који је квалитетом научноистраживачког рада остварио значајан утицај на развој одговарајуће научне области.

III. ПОСТУПАК ИЗБОРА У ИСТРАЖИВАЧКА И НАУЧНА ЗВАЊА

Право подношења захтева за стицање истраживачких и научних звања

Члан 12.

Свако лице које сматра да испуњава услове прописане законом може поднети захтев научноистраживачкој организацији која има компетентно научно, односно наставно-научно веће за утврђивање предлога за стицање истраживачког или научног звања, а истраживачи запослени у институту или на факултету захтев подносе искључиво том институту или факултету. Изузетно, истраживач може поднети захтев и другом институту, односно факултету, ако институт, односно факултет где је истраживач запослен нема компетентно научно, односно наставно-научно веће за област кандидата, уз образложено мишљење научног, односно наставно-научног већа института или факултета где је истраживач запослен.

Поступак за избор у истраживачко, односно научно звање покреће научно веће, односно наставно-научно веће у научноистраживачкој организацији у којој је кандидат за избор у звање запослен.

Захтев за стицање истраживачког, односно научног звања може поднети и лице које у моменту подношења захтева није запослено у научноистраживачкој организацији.

Члан 13.

Поступак избора у истраживачко, односно научно звање покреће се у року од 30 дана од дана подношења захтева за избор у звање, у складу са Законом.

Поступак избора у истраживачка звања

Члан 14.

Ради спровођења поступка за стицање звања истраживач-приправник научно веће, односно наставно-научно веће, утврђује испуњеност услова за избор у звање истраживач-приправник.

Ради спровођења поступка за стицање звања истраживач-сарадник научно веће, односно наставно-научно веће приликом покретања поступка за избор у звање, образује комисију од најмање три члана који имају научно односно наставно звање у научној области у којој кандидат стиче звање.

За избор у звање истраживач – сарадник, комисија је дужна да у року од 30 дана од дана када је образована поднесе научном већу, односно наставно-научном већу извештај.

Члан 15.

Захтев за избор у звање истраживач – приправник садржи: име и презиме кандидата, основне биографске податке, доказ о уписаним докторским студијама и доказ о завршеном другом степену академских студија у складу са чланом 7. овог правилника.

Извештај комисије за избор у звање истраживач-сарадник садржи: име и презиме кандидата, податке о садашњем и претходном запослењу, преглед стручног и научног рада, оцену стручног и научног рада кандидата за претходни изборни период, оцену о томе да ли су испуњени услови за стицање истраживачког звања, као и предлог научном већу, односно наставно-научном већу за одлучивање.

Извештај комисије за избор у звање истраживач – сарадник учиниће се доступним јавности на начин утврђен општим актом научноистраживачке организације, најмање 30 дана пре доношења одлуке научног већа, односно наставно-научног већа.

Члан 16.

Одлуку о избору у звање истраживач – приправник доноси научно, односно наставно-научно веће научноистраживачке организације већином од укупног броја својих чланова на истој седници на којој се захтев разматра.

Одлуку о избору у звање истраживач – сарадник доноси научно, односно наставно-научно веће научноистраживачке организације, већином од укупног броја својих чланова у року од 90 дана од дана када је покренут поступак за избор у истраживачко звање.

Приликом одлучивања за избор у истраживачка звања чланови научног односно наставно-научног већа научноистраживачке организације дужни су да се о предлогу односно захтеву за избор у звање изјасне гласањем „ЗА“ или „ПРОТИВ“. У случају да се члан научног односно наставно-научног већа изјасни „ПРОТИВ“ дужан је да достави потписано писмено образложение неприхватања предлога односно захтева, које је саставни део записника седнице.

Члан 17.

Звања истраживача са високом стручном спремом који нису изабрани у звања из члана 75. став 1. Закона, а раде на истраживачко-развојним пословима, имају објављене научне и стручне радове или остварене резултате у истраживачко-развојном раду или патентом заштићене проналаске, јесу: стручни сарадник, виши стручни сарадник и стручни саветник.

Начин стицања звања из става 1. овог члана уређује се општим актом научноистраживачке организације.

Поступак избора у научна звања

Члан 18.

Ради спровођења поступка за стицање научног звања, научно односно наставно-научно веће научноистраживачке организације, приликом покретања поступка за избор у научно звање, образује комисију за оцену испуњености услова за избор у научно звање од најмање три члана који имају научно или наставно звање, компетентних за област науке којом се кандидат за стицање научног звања бави.

Чланови комисије из става 1. овог члана морају бити у истом или вишем научном звању у односу на звање у које се кандидат бира. Најмање један члан комисије мора бити из друге научноистраживачке организације.

Комисија из става 1. овог члана дужна је да, у складу са законом у року од 30 дана од дана образовања поднесе научном, односно наставно-научном већу извештај са оценом испуњености услова за избор у научно звање.

Члан 19.

Комисија за оцену испуњености услова за избор у научно звање, образована од стране научног, односно наставно-научног већа научноистраживачке организације, подноси том већу извештај, који садржи следеће елементе релевантне за оцену квалитета научноистраживачких резултата кандидата, у складу са критеријумима утврђеним овим правилником и то:

- 1) име и презиме кандидата за избор у научно звање, податке о садашњем и претходном запослењу;
- 2) комплетну кандидатову библиографију са потпуним референцама разврстаним према категоријама научног рада (М коефицијенти), уз јасну назнаку периода за који се кандидатов научни опус оцењује (код избора у виша научна звања, од одлуке научног или наставно-научног већа о предлогу за стицање претходног научног звања кандидата);
- 3) анализу радова који кандидата квалификују у предложено научно звање;
- 4) цитираност објављених радова кандидата;
- 5) оцену самосталности кандидата уз детаљно образложение;
- 6) све видове кандидатовог ангажовања у руковођењу научним радом, квалитативне показатеље кандидатовог научног ангажмана и његовог доприноса унапређењу научног и образовног рада у области за коју се бира;
- 7) оцену успешности руковођења научним радом;
- 8) квантитативну оцену кандидатових научних резултата која мора задовољити минималне услове дате у посебним табелама за поједине групације наука (Прилог 4. правилника);
- 9) приказ кандидатове делатности у образовању и формирању научних кадрова;
- 10) закључак са предлогом за одлучивање упућен надлежном већу, са назнаком оригиналног научног доприноса кандидата из шире и уже научне области (гране и дисциплине) из које кандидат стиче звање;
- 11) попуњен и потписан резиме извештаја са штампаним именом и научним/наставним звањем потписника, и

називом и седиштем институције.

У поступку стицања научних звања виши научни сарадник и научни саветник потребно је да извештај комисије садржи пет најзначајнијих научних остварења у којима је доминантан допринос кандидата у периоду од последњег избора у научно звање.

Члан 20.

Извештај комисије из члана 19. овог правилника учиниће се доступним јавности на начин утврђен општим актом научноистраживачке организације најмање 30 дана пре утврђивања предлога научног, односно наставно-научног већа.

Члан 21.

Научно, односно наставно-научно веће научноистраживачке организације која утврђује предлог за стицање научног звања, дужно је да предлог о стицању научног звања утврди у року од 90 дана од дана када је на седници научног већа покренут поступак за избор у научно звање. Покретањем поступка сматра се датум седнице већа на којој је именована комисија за писање извештаја о кандидату.

Члан 22.

Право да одлучују о предлогу за стицање научног звања имају истраживачи који су у истом или вишем научном звању или у еквивалентном наставном звању у односу на звање у које се кандидат бира.

Одлуку о предлогу за избор односно реизбор у научно звање доноси надлежно веће већином од укупног броја чланова већа, који имају право да одлучују о избору у научно звање.

Број чланова већа који одлучују о предлогу за избор односно реизбор у научно звање не може бити мањи од седам.

Приликом одлучивања за избор односно реизбор у научна звања чланови научног односно наставно-научног већа научноистраживачке организације дужни су да се о предлогу за избор у звање изјасне гласањем „ЗА“ или „ПРОТИВ“. У случају да се члан научног односно наставно-научног већа изјасни „ПРОТИВ“, дужан је да достави потписано писмено образложение неприхватања предлога, које је саставни део записника седнице. Одлука научног већа може бити „УТВРЂУЈЕ СЕ ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ“ или „НЕ УТВРЂУЈЕ СЕ ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ“.

Члан 23.

Одлуку о предлогу за избор односно реизбор у научно звање, са одговарајућом документацијом, научно, односно наставно-научно веће научноистраживачке организације доставља одговарајућем матичном научном одбору и Комисији за стицање научних звања, у зависности за које се звање предлаже избор односно реизбор, уз следећу документацију:

- 1) утврђен предлог надлежног већа за стицање научног звања кандидата;
- 2) извод из записника са седнице надлежног већа, на којој је утврђен предлог одлуке за стицање научног звања;
- 3) извештај комисије образоване ради спровођења поступка за стицање научног звања;
- 4) диплому о стеченом научном степену доктора наука или уверење о одбрањеној докторској дисертацији (до промоције кандидата);
- 5) одлуку о стицању претходног научног звања (код избора у више научно звање или реизбора у научно звање);
- 6) доказ да је извештај био доступан научној јавности у року предвиђеном Законом;
- 7) резиме извештаја о кандидату за стицање научног звања.

Документација из става 1. овог члана доставља се и у електронском облику.

У случају да захтев не садржи комплетну документацију, секретар Комисије за стицање научних звања или надлежног матичног научног одбора писмено обавештава подносиоца захтева о недостатку и захтева допуну документације у року од седам дана од дана када је подносилац захтева добио писмено обавештење.

Ако подносилац захтева у постављеном року не допуни захтев, одговарајући матични научни одбор односно Комисија за стицање научних звања донеће одлуку на основу поднете документације.

Члан 24.

Матични научни одбор је дужан да одлучи о избору и реизбору кандидата у звање научни сарадник у року од 60 дана од пријема предлога одлуке са документацијом. Матични научни одбор је дужан да Комисији да мишљење о избору и реизбору кандидата у звање виши научни сарадник односно научни саветник у року од 30 дана од пријема предлога одлуке са документацијом.

Комисија је дужна да одлуку о избору односно реизбору кандидата у звање виши научни сарадник и избору у звање научни саветник донесе у року од 90 дана од дана пријема предлога одлуке са документацијом.

Приликом разматрања захтева из става 2. овог члана, поред чланова Комисије за стицање научних звања, у расправи су дужни да учествују и председник или члан комисије која је написала извештај о кандидату, као и представник надлежног матичног научног одбора који је у својству известиоца дао мишљење о кандидатовом научноистраживачком раду.

Комисија за стицање научних звања односно матични научни одбор, у зависности за које се звање предлаже избор односно реизбор, доноси одлуку по захтеву за избор у звање већином од укупног броја чланова.

Члан 25.

Ако научно веће или наставно-научно веће научноистраживачке организације не покрене поступак за избор у

научно звање у законски предвиђеном року или донесе негативну одлуку о захтеву за стицање научног звања, кандидат може поднети захтев другој компетентној научноистраживачкој организацији или Комисији за стицање научних звања.

Комисија за стицање научних звања, односно надлежни матични научни одбор, разматрајући захтев кандидата и образложену одлуку научноистраживачке организације у којој је кандидат запослен, даје препоруку о покретању поступка у другој научноистраживачкој организацији компетентној за научну област којом се кандидат бави.

Члан 26.

Ако је кандидат незадовољан одлуком Комисије или матичног научног одбора, може поднети жалбу Националном савету за научни и технолошки развој (у даљем тексту: Национални савет), у року од 15 дана од дана пријема одлуке. Национални савет је дужан да у року од 30 дана од дана пријема жалбе размотри жалбу и донесе решење којим може одбити жалбу, поништити решење у целини или делимично и сам одлучити о управној ствари, поништити решење и вратити предмет Комисији или матичном научном одбору на поновно одлучивање.

Комисија односно матични научни одбори су дужни да у року од 30 дана од дана пријема решења Националног савета о поништавању првостепене одлуке и враћању на поновно одлучивање донесу одлуку у складу са правним схватањем Националног савета.

Члан 27.

Избором у звање истраживач стиче право уписа у Регистар истраживача, у складу са Законом.

До стицања услова за упис у регистар из става 1. овог члана, а за потребе учешћа на пројектима Фонда за науку Републике Србије, Министарство може дати Фонду податке о статусу захтева истраживача за избор у научно звање, на захтев Фонда.

Еквиваленција звања и избор наставника у научна звања

Члан 28.

У обављању послова научноистраживачке делатности, звања утврђена законом којим се уређује област високог образовања одговарају звањима утврђеним Законом, и то: звање сарадник у настави – звању истраживач – приправник; звање асистент – звању истраживач – сарадник; звање доцент – звању научни сарадник; звање ванредни професор – звању виши научни сарадник и звање редовни професор – звању научни саветник.

Поступци за стицање научних звања истраживача у наставним звањима (доцента, ванредног професора и редовног професора) који заснивају радни однос у акредитованом институту, покрећу се у року од 60 дана од дана заснивања радног односа на начин и под условима предвиђеним овим правилником.

Избор доцента у научна звања

Члан 29.

Истраживач у звању доцента који се бира у научно звање научни сарадник, мора да испуњава услове за стицање научног звања научни сарадник прописане овим правилником.

Истраживач у звању доцента који се бира у научно звање виши научни сарадник, мора да испуњава услове за прескакање научног звања из члана 33. ст. 1. и 2. овог правилника.

Истраживач у звању доцента који се бира у научно звање научни саветник, мора да испуњава услове за прескакање научног звања из члана 33. ст. 1. и 2. овог правилника.

Избор ванредног професора у научна звања

Члан 30.

Истраживач у звању ванредног професора који се бира у научно звање научни сарадник мора да испуњава услове за стицање научног звања научни сарадник прописане овим правилником.

Истраживач у звању ванредног професора који се бира у научно звање виши научни сарадник, мора да испуњава услове за прескакање научног звања из члана 33. ст. 1. и 2. овог правилника.

Истраживач у звању ванредног професора који се бира у научно звање научни саветник мора да испуњава услове за прескакање научног звања из члана 33. ст. 1. и 2. овог правилника.

Избор редовног професора у научна звања

Члан 31.

Истраживач у звању редовног професора који се бира у научно звање научни сарадник мора да испуњава услове за стицање научног звања научни сарадник прописане овим правилником.

Истраживач у звању редовног професора који се бира у научно звање виши научни сарадник, мора да испуњава услове за прескакање научног звања из члана 33. ст. 1. и 2. овог правилника.

Истраживач у звању редовног професора који се бира у научно звање научни саветник мора да испуњава услове за прескакање научног звања из члана 33. ст. 1. и 2. овог правилника.

Трајање звања и поступак реизбора

Члан 32.

Звање научног сарадника и вишег научног сарадника стиче се на период од пет година са могућношћу реизбора без ограничења броја реизбора, а звање научног саветника је трајно. Постојеће научно звање траје до окончања благовремено покренутог поступка стицања вишег научног звања односно реизбора у постојеће звање.

Реизбор је поступак поновног стицања постојећег звања за кандидате који нису испунили услов за избор у више научно звање.

Звање истраживач – приправник стиче се за период од три године, без права на реизбор.

Звање истраживач – сарадник стиче се за период од четири године без права на реизбор.

Члан 33.

Истраживач може да се бира у научно звање које није непосредно по редоследу звања утврђених Законом (прескакање научних звања). У том случају кандидат треба да испуни два пута више минималних квантитативних резултата по сваком од критеријума из прилога овог правилника, као и квалитативне услове предвиђене овим правилником, за свако научно звање за које није био биран појединачно. Услови предвиђени овим правилником неопходни су и за истраживача који је претходно био биран у научно звање, ако је у моменту покретања поступка за прескакање звања, то звање истекло.

Услови из става 1. овог члана морају бити испуњени у периоду од последњих десет година од дана покретања поступка када се ради о непосредном стицању научног звања виши научни сарадник односно 15 година када се ради о непосредном стицању научног звања научни саветник. За истраживаче у звању научног сарадника морају бити испуњени услови из става 1. овог члана у периоду од последњих пет година од дана покретања поступка.

Члан 34.

Поступак за стицање вишег звања, покренут шест до осам месеци пре истека периода на који је истраживач биран сматра се редовним поступком.

Поступак за стицање вишег научног звања може се, у складу са овим правилником, на захтев научноистраживачке организације или истраживача, покренути и пре законом одређеног рока у складу са Законом и овим правилником, али тек након истека три године од првог стицања претходног научног звања. У том периоду кандидат мора да испуни за једну половину више минималних квантитативних резултата, као и квалитативне услове предвиђене овим правилником за избор у одговарајуће научно звање.

Поступак из става 2. овог члана може се покренути само једном у току научне каријере истраживача.

Члан 35.

За реизбор у научно звање научни сарадник кандидат је обавезан да у периоду од пет година испуни минималне квантитативне резултате потребне за избор у научно звање научни сарадник.

За реизбор у научно звање виши научни сарадник кандидат је обавезан да у периоду од пет година испуни најмање половину минималних квантитативних резултата потребних за избор у научно звање виши научни сарадник.

Члан 36.

Истраживач којем је престало да важи стечено научно звање, може се бирати у научно звање научни сарадник, при чему се у обзир узимају резултати остварени у претходних пет година.

Члан 37.

Стечена научна, односно истраживачка звања истраживача престају да важе: истеком рока на који је изабран или реизабран, избором у више звање и одузимањем звања.

Члан 38.

Научно, односно истраживачко звање може се одузети:

1) ако се сазнају нове чињенице, односно појаве докази из којих произлази да у тренутку избора у звање кандидат није испуњавао услове прописане законом и актом којим се уређује поступак избора у звања и начин вредновања и квантитативног исказивања научноистраживачких резултата истраживача који је био на снази у моменту избора у звање;

2) ако се утврди да научни радови на основу којих је кандидат изабран у звање представљају плаџијат или садрже другу врсту етичких огрешења.

Поступак одузимања научног звања виши научни сарадник и научни саветник спроводи Комисија за стицање научних звања, а поступак одузимања звања научни сарадник и истраживачког звања спроводи надлежни матични научни одбор (у даљем тексту: надлежна тела).

Поступак одузимања истраживачког, односно научног звања може покренути научно веће института, односно наставно-научно веће факултета, као и лице које има докторат наука и лице које има истраживачко, односно научно звање.

Поступак из става 3. овог члана покреће се подношењем образложеног захтева Одбору за етику у науци, са приложеним доказима и документацијом којима се поткрепљују чињенице за одузимање звања.

Ако Одбор за етику у науци утврди да постоје релевантне чињенице из става 1. тач. 1) и 2) овог члана за одузимање звања, доноси закључак о спровођењу поступка за одузимање звања, а образложени захтев, са документацијом, као и закључак о спровођењу поступка за одузимање звања прослеђује Комисији за стицање

научних звања, односно надлежном матичном научном одбору или научном већу, у зависности да ли је поступак покренут за одузимање научног или истраживачког звања.

Надлежна тела из става 2. овог члана, дужна су да у року од 60 дана од дана пријема закључка Одбора за етику у науци о покретању поступка за одузимање звања и образложеног захтева, са доказима и документацијом, донесу одговарајућу одлуку. Одлука може бити позитивна којом се усваја захтев за одузимање звања или негативна којом се захтев за одузимање звања одбија као неоснован. Одлука надлежних тела из става 2. овог члана доставља се подносиоцу предлога захтева за одузимање звања, Одбору за етику у науци и лицу против кога је покренут поступак одузимања звања.

Одлука о одузимању звања коју донесу надлежна тела из става 2. овог члана је коначна, а против те одлуке лице коме је одузето звање може покренути управни спор.

Ако се донесе коначна одлука о одузимању звања, даном коначности одлуке, лице коме је одузето звање брише се из Регистра истраживача и престаје му право на финансирање по основу научноистраживачког рада, и распоређује се на упражњено радно место које одговара његовој стручној спреми, у складу са општим актом института, а ако таквог радног места нема, престаје му радни однос у институту.

IV. НАЧИН ВРЕДНОВАЊА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИХ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЧА

Критеријуми вредновања

Члан 39.

За сваку научну област утврђује се квантитативни минимум резултата, као и квалитативни критеријуми научноистраживачког рада, које треба испунити за стицање научног звања, односно за реизбор у научно звање.

Ради уједначавања критеријума за процену научне компетентности кандидата који се бира у научно звање, области науке су разврстане у следеће групације:

- природно-математичке и медицинске,
- техничко-технолошке и биотехничке,
- друштвене,
- хуманистичке.

Члан 40.

Приликом разматрања захтева за стицање научних звања, Комисија за стицање научних звања и надлежни матични научни одбор, поред испуњености минималних квантитативних услова прописаних у Прилогу 4 овог правилника, оцењује и испуњеност квалитативних показатеља, који се обавезно исказују у извештају, а који су дефинисани у Прилогу 1.

Члан 41.

На основу извештаја о кандидату, надлежни матични научни одбор одређује известиоца из реда чланова матичног одбора са задатком да оцени испуњеност минималних квантитативних услова прописаних у Прилогу 4, и испуњеност квалитативних показатеља дефинисаних у Прилогу 1. Матични научни одбор одлучује о избору односно реизбору у звање научни сарадник, на основу предлога известиоца.

У случају избора односно реизбора у звање виши научни сарадник и избора у звање научни саветник матични научни одбор даје мишљење да ли кандидат испуњава критеријуме за избор у научно звање у одговарајућој научној области, на основу мишљења известиоца.

Члан 42.

Матични научни одбор коме је упућен захтев за избор у научно звање може да затражи мишљење другог матичног научног одбора о испуњености квантитативних и квалитативних критеријума кандидата, ако део истраживања кандидата припада областима другог матичног научног одбора.

Матични научни одбор коме је упућен захтев за избор у научно звање који не припада области тог матичног научног одбора мора проследити захтев за избор односно реизбор у звање другом матичном научном одбору на даљи поступак, уз писмено образложение.

У случају да се укаже потреба за додатном анализом одговарајуће групе резултата, пре свега техничких решења, Министарство формира комисију коју чине председници и потпредседници одговарајућих матичних одбора са циљем усаглашавања и провере задовољености критеријума за дату групу резултата.

Квалитативни показатељи успеха

1. Оригиналност научног рада

Члан 43.

Под оригиналношћу научног рада подразумева се истраживање које проширује границе знања кроз развој значајног дела, откриће/унапређење или апликацију, који су објављени у националним или међународним референтним публикацијама или су признати као патент.

2. Утицајност

Члан 44.

Утицајност научних резултата се исказује кроз цитираност и Хиршов индекс што утврђује надлежни матични научни одбор у складу са тачком 1.7. из Прилога 1.

3. Међународна научна сарадња

Члан 45.

Међународна научна сарадња подразумева постојање најмање једног од следећа два критеријума:

- а) учешће на међународним пројектима, или студијски боравак не краћи од месец дана у странијој научној институцији или универзитету, што потврђује научно, односно наставно-научно веће научноистраживачке организације. Сарадња се може прихватити и на основу публиковања бар два заједничка рада у часописима високе међународне репутације и потврде руководиоца НИО и руководиоца пројекта да је кандидат био водећи истраживач на тим радовима који су остварени у међународној сарадњи;
- б) научна сарадња кандидата који је у дужем периоду боравио у иностраним научним институцијама, прихваћена као вид међународне сарадње, потврђена од стране матичног научног одбора, а која је у функцији обављања научноистраживачке делатности.

4. Организација научног рада

Члан 46.

Организација научног рада подразумева постојање најмање једног од следећа два критеријума:

- а) руководење пројектима или потпројектима или пројектним задацима;
- б) руководење научном политиком у телима министарства, руководење научном политиком у функцији директора, председника већа или руководиоца научне групације (научног семинара, на пример) у оквиру научне институције, или рад у комисијама и телима министарства или универзитета или учешће у међународним телима везаним за науку и научну политику.

5. Остали показатељи успеха у научном раду

Члан 47.

Показатељи успеха у научном раду подразумевају испуњеност најмање једног од следећа два критеријума:

- а) награде и признања за научни рад додељене од стране релевантних научних институција и научних друштава, или чланства у научним и програмским одборима научних конференција, или чланства у одборима научних друштава, или чланства у уређивачким одборима часописа, жирију, кустоски рад;
- б) уводна предавања на међународним научним конференцијама или друга предавања по позиву или посебно запажено техничко решење или патент или изложба са великим одјеком у јавности или едиторски рад на монографијама, или рецензирање резултата из категорија М10, М20 и М100, или рецензирање научних пројеката (код уводних предавања за квалитативну оцену кандидата за виша звања узимају се у обзир само предавања која је сам кандидат одржао или добио позив да одржи што се види из програма конференције односно приложеног позива организатора).

Квалитативни показатељи за избор у научно звање научни сарадник

Члан 48.

За избор у научно звање научни сарадник поред квантитативних показатеља који су дати у Прилогу 4. потребно је да су задовољени и квалитативни показатељи научних резултата дати у Прилогу 1.

Квалитативни показатељи за избор у научно звање виши научни сарадник

Члан 49.

За избор у научно звање виши научни сарадник, поред квантитативних показатеља који су дати у Прилогу 4, кандидат је дужан да исказује самосталност, оригинални допринос (Прилог 1) у изучавању и заснивању нове научне проблематике, и да је способан да укључи друге, превасходно младе истраживаче у ту научну проблематику.

У поступку стицања научног звања виши научни сарадник, након извршеног реизбора у претходно научно звање, узимају се у обзир квантитативни показатељи научних резултата (изражени у бодовима) постигнути од тренутка стицања претходног научног звања, а не од реизбора.

Квалитативни показатељи за звање виши научни сарадник су квалитет научних резултата, самосталност, оригиналност, утицајност, показатељи успеха у научном раду, међународна научна сарадња и организација научног рада, руководење потпројектима или пројектним задацима, узимајући у обзир целокупну истраживачку каријеру истраживача.

Показатељ успеха у научном раду верификује матични научни одбор.

Квалитативни показатељи за избор у научно звање научни саветник

Члан 50.

За избор у научно звање научни саветник кандидат мора да испуни квалитативне услове који су дати у Прилогу 4. овог правилника, у периоду од последњег избора у научно звање виши научни сарадник као и квалитативне критеријуме дефинисане чл. 43–47. овог правилника, узимајући у обзир целокупну истраживачку каријеру и следећи став о ангажованости у формирању научног кадра.

За избор у научно звање научни саветник након извршеног реизбора у научно звање виши научни сарадник кандидат мора да испуни квалитативне услове који су дати у Прилогу 4. овог правилника, у периоду од последњег избора у научно звање виши научни сарадник, односно у периоду од последњих десет година ако је од првог стицања претходног научног звања протекло десет или више година као и квалитативне критеријуме дефинисане чл. 43–47. овог правилника, узимајући у обзир целокупну истраживачку каријеру и следећи став о ангажованости у формирању научног кадра.

Ангажованост у формирању научних кадрова подразумева руковођење израдом докторске дисертације, или ангажованост у формирању научних кадрова у складу са Прилогом 1. тачка 1.3. овог правилника.

За избор у научно звање из става 1. овог члана неопходно је да кандидат руководи пројектима или да има учешће у научном раду са кандидатима који реализују своје докторске дисертације.

Учешће у научном раду са кандидатом доказује се на један или више од следећих начина: захвалницом докторске дисертације, захвалницом у високорангираним заједничким раду, високорангираним заједничким радовима са кандидатом на коме је ментор јасно позициониран, одлуком универзитета односно факултета о именовању за ментора односно коментора. За све од наведених услова, тема докторске дисертације мора бити прихваћена од стране универзитета.

За избор у научно звање из става 1. овог члана, неопходно је приказати изузетну научну компетентност исказану у одржавању пленарних предавања, организовања међународних пројеката, рецензија научних радова и пројеката на међународном нивоу, формирање лабораторије или успостављање центра изврсности, формирање истраживачке групе или отварање нових истраживачких правца.

V. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 51.

Поступци за стицање научних, односно истраживачких звања који су започети према прописима који су важили до дана ступања на снагу овог правилника, окончаће се у складу са Правилником о поступку и начину вредновања, и квалитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача („Службени гласник РС”, бр. 24/16, 21/17 и 38/17).

Члан 52.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о поступку и начину вредновања, и квалитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача („Службени гласник РС”, бр. 24/16, 21/17 и 38/17).

Члан 53.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 110-00-321/2020-14

У Београду, 25. децембра 2020. године

Министар,
Бранко Ружић, с.р.

Прилог 1

ЕЛЕМЕНТИ ЗА КВАЛИТАТИВНУ ОЦЕНУ НАУЧНОГ ДОПРИНОСА КАНДИДАТА

1.1. Извештај Комисије за писање реферата

Извештај Комисије за писање реферата треба да садржи, поред анализе најзначајнијих научних доприноса кандидата у научној каријери, анализу научних остварења (научних публикација, техничких решења, патената) у периоду од последњег избора у научно звање у складу са овим правилником док за избор у научно звање виши научни сарадник или научни саветник треба да садржи и избор пет најзначајнијих научних остварења кандидата (научних радова, научних резултата), на предлог аутора, који ће као најзначајнији у научном раду кандидата бити посебно анализирани у оквиру матичних научних одбора.

1.2. Квалитет научних резултата

Квалитет научних резултата подразумева: научни ниво и значај резултата, утицајност, позитивну цитираност резултата, параметре квалитета часописа, конкретни научни допринос кандидата у реализацији резултата (степен самосталности и степен учешћа аутора у реализацији резултата), редослед аутора у областима у којима је то од суштинског значаја, број аутора, број страница (ако је научни рад), елементе применивости научних резултата. Код техничких решења и патената квалитет пре свега подразумева: научни допринос резултата, научни значај и научни

ниво резултата, утицајност, степен реализације, реално коришћење, распрострањеност коришћења резултата, број аутора и конкретни допринос кандидата у оквиру заједничког рада. Резултати који садрже стручни или не научни допринос не узимају се у обзир приликом избора у научно звање.

Посебно комисија вреднује самосталност, оригинални допринос кандидата и допринос остварењу у реализацији појединих радова односно тематских група радова. Радови и други резултати одабрани за илустрацију самосталности и личног вођења и отварања неке научне области могу се користити само код једног кандидата осим у случају мултидисциплинарних истраживања када се могу користити за два кандидата у две доминантне различите области (тачка 1.8. овог прилога).

1.3. Ангажованост у формирању научних кадрова

Ангажованост у формирању научних кадрова се односи на докторске дисертације са највише два коментора од којих је један кандидат за избор у научно звање научни саветник.

Менторство (коменторство) докторске дисертације верификује се одлуком надлежног тела, наставно-научног већа факултета на којем је прихваћена тема докторске дисертације и одређени ментори или одбрањен рад, односно научног већа института у којем је рад реализован, односно већа за мултидисциплинарне студије универзитета и копијом странице захвалнице из дисертације на којој је наведен ментор, односно руководилац. За запослене у институтима прихвате се и менторство верификовано експлицитним навођењем кандидата као ментора/коментора у захвалници дисертације.

Изузетно, у темама из друштвених и хуманистичких наука у којима се обрађује проблематика искључиво повезана са изучавањима у нашем друштву, у случају да нема заједничких радова, посебном одлуком научног већа, а на предлог руководиоца НИО, утврђује се ангажованост кандидата у раду са студентом у оквиру пројекта/потпројекта/задатка што може бити прихваћено као менторство.

Ангажованост у формирању научног кадра, без формалног статуса ментора, верификује се доказом да је докторант урадио тезу у оквиру пројекта/потпројекта/задатка којим је кандидат руководио, при чему морају постојати заједнички радови кандидата и они проистекли из тезе, у којима је кандидат јасно позициониран као носилац рада.

Учешће у комисији за преглед или одбрану рада, или помињање у захвалници без експлицитног навођења да је неко био руководилац није доказ о руководењу, нити представља задовољење квалитативних критеријума али може да буде елемент који се наводи при оцени кандидата.

1.4. Нормирање броја коауторских радова, патената и техничких решења

Поред укупног броја радова, треба узети у обзир и ефективни (односно нормирани) број радова. Са пуним бројем поена признаће се теоријски радови у оквиру природних, медицинских, техничко-технолошких и биотехничких наука и оригинални научни радови у области друштвених и хуманистичких наука који имају највише три коаутора.

Број поена за научно остварење одређује се по формули $K/(1+0,2(n-3))$, $n>3$ ("n" је број аутора), ако је више од три аутора. (Коефицијент K означава вредност резултата.).

Са пуним бројем поена признаће се рад са до пет коаутора када је реч о нумеричким симулацијама или резултатима колективних теренских истраживања, или сложених експерименталних истраживања у техничко-технолошким и биотехничким наукама.

Број поена за научно остварење одређује се по формули $K/(1+0,2(n-5))$, $n>5$, ако је више од пет аутора.

Када су у питању експериментални радови у природно-математичким, медицинским, техничко-технолошким, биотехничким наукама или научно-лексикогеографски и лингвогеографски радови, са пуном тежином признају се радови до седам коаутора.

Број поена за научно остварење одређује се по формули $K/(1+0,2(n-7))$, $n>7$, ако је више од седам аутора. Код техничких решења и патената који су резултат заједничког рада више аутора разматра се конкретни допринос кандидата у оквиру заједничког рада, који мора бити експлицитно приказан и описан у извештају комисије за писање реферата и потврђен од стране надлежног матичног научног одбора.

1.5. Руковођење пројектима, потпројектима и проектним задацима

У пројекте се квалификују пре свега пројекти финансијирани од стране Министарства, Фонда за науку, Фонда за иновацијону делатност, билатералне сарадње Министарства и САНУ, пројекти ЕУ, покрајински и регионални пројекти, пројекти значајних међународних агенција и пројекти са привредним субјектима који превазилазе годишњу вредност потребну за финансирање бар три истраживача на годину дана.

Треба навести податке о називу пројекта, потпројекта или пројектног задатка, ко га финансира и годину када је реализован.

Као доказ дају се копије извештаја у којима су експлицитно наведени пројекти, потпројекти и пројектни задаци и имена руководилаца или потврде о руководењу пројектима, потпројектима или задацима које су потписали руководиоци.

1.6. Активност у научним и научно-стручним друштвима

Доказ о учешћу у раду тела која креирају и воде рачуна о спровођењу научне политике, потврђује комисија за писање извештаја уз одговарајући доказ.

1.7. Утицај научних резултата

Утицајност се исказује укупним бројем цитата без самоцитата.

Кандидат документује цитираност навођењем цитираних публикација, као и оних у којима су цитирани.

Цитираност треба вредновати у односу на цитираност у одговарајућој области науке, с тим да матични научни одбори утврђују критеријуме за оцену цитираности за сваку научну област одлуком која је доступна јавности. Матични научни одбори могу одредити критеријуме за оцену цитираности који не могу бити виши од: 10 цитата за звање научни сарадник, 30 за звање виши научни сарадник, односно 100 за звање научни саветник, а узимајући у обзир специфичности научних области.

Цитираност треба вредновати у односу на цитираност у одговарајућој грани науке, с тим да матични научни одбори утврђују критеријуме за оцену цитираности за сваку научну област одлуком која је доступна јавности.

Посебно треба приказати цитате остварене у часописима који су рангирани у JCR Science Edition, JCR Social Science Edition и JCR Arts and Humanities. Потребно је приказати конкретни допринос кандидата остварен у цитираним радовима, посебно приказати цитираност радова кандидата у научним монографијама и тематским зборницима што је по правилу важно у областима хуманистичких наука, као и у неким гранама у области друштвених наука.

За избор у научно звање научни саветник у областима природно-математичких, техничко-технолошких и медицинских наука даје се приказ применом Хиршовог индекса.

1.8. Конкретан допринос кандидата у реализацији радова у научним центрима у земљи и иностранству

Извештај комисије за писање реферата потребно је да садржи опис конкретног доприноса кандидата у реализацији истраживања. При избору у звање виши научни сарадник или научни саветник потребно је, када су у питању радови са више аутора, показати да је у већини радова кандидат дао одлучујући допринос а када су у питању појединачни аутори, иновативност истраживања.

У извештају комисије за писање реферата потребно је приказати који је део радова остварен у нашој земљи а који у иностранству, и у ком својству је кандидат учествовао у истраживањима у иностранству. Комисија ће посебно да анализира и вреднује допринос аутора у коауторским радовима према традицији дисциплине. Треба приказати допринос и значај научних резултата у одређеној области науке у свету и у нашој земљи.

Комисија за писање извештаја процењује научне резултате и класификује их као изузетне међународне, врхунске међународне, истакнуте међународне, међународне, истакнуте националне, националне према Прилогу 3. овог правила. Квалитет научних резултата, у складу са овим правилником, треба да буде посебно анализиран и истакнут у реферату.

Матични научни одбори и Комисија за стицање научних звања разматрају ове оцене и процењују у којој мери су испуњени услови за избор у поједина научна звања, у складу са условима прописаним Законом и овим правилником.

Прилог 2

РАЗВРСТАВАЊЕ И НАЧИН НАВОЂЕЊА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИХ РЕЗУЛТАТА

Списак научних радова даје се редоследом према опадајућим вредностима коефицијената M (10, 20, 30 итд.), с тим што се за сваки рад наводи:

- 1) име свих аутора тачним редоследом; у случају великог броја коаутора, првог и последњег аутора, број коаутора и позицију кандидата;
- 2) наслов рада;
- 3) назив научне публикације;
- 4) година излажења;
- 5) за часописе годиште и број свеске часописа, а за серијске публикације број серије;
- 6) странице од-до или укупан број страница;
- 7) број хетероцитата рада.

Поред сваког наведеног рада уноси се одговарајући коефицијент M, за часопис његову позицију на листи часописа из одговарајуће дисциплине и његов импакт фактор.

Категоризација и рангирање научних часописа се обавља према правилнику којим се уређује категоризација и рангирање научних часописа. За одређивање коефицијента M и импакт фактора међународних часописа користи се, по правилу, JCR Science Edition, JCR Social Science Edition и JCR Arts and Humanities, за период од две године пре публиковања и година публиковања, и то за ону годину у којој је часопис најбоље рангиран, односно ону у којој је имао највећи импакт фактор.

За електронске публикације наводи се потпуна интернет адреса.

Код избора у виша научна звања потребно је посебно означити радове објављене након последњег избора у научно звање као и радове који су публиковани после одлуке научног или наставно-научног већа о предлогу за стицање претходног научног звања кандидата. У извештају о кандидату који се први пут бира у научно звање научни сарадник уносе се и бодују сви радови објављени до момента покретања избора у научно звање. У случају поновљеног избора због губљења научног звања рачунају се само радови у претходних пет година.

Сви научни резултати за чију оцену је потребно мишљење матичног научног одбора морају бити верификовани у оквиру надлежног матичног научног одбора.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ КАТЕГОРИЈЕ НАУЧНИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Приликом одређивања категорија научних публикација додатно се наводе подаци за које није могуће извршити проверу преко интернета.

Монографије

Научна монографија је публикација у којој се на оригиналан и свеобухватан начин обрађује тема од значаја за одређену научну област, методолошким поступком који је примерен датој теми и прихваћен у научној области којој та тема припада.

Да би се публикација вредновала као научна монографија, она треба да има и следеће карактеристике:

- мора испуњавати библиографске услове (ИСБН и др.);
- мора имати адекватну рецензијуrenomiranog издавача, научног друштва,renomiranе научне установе у свету илиrenomiranе научне установе у земљи у чији делокруг тема монографије спада. То у земљи може бити акредитовани институт или факултет односно универзитет, основан у Републици Србији, као и институције од

националног значаја (САНУ и Матица Српска). Рецензентска комисија коју образује домаћа установа треба да се састоји од најмање три угледна научника из тематске области монографије, од којих двоје морају бити изван те установе. Надлежни матични научни одбор утврђује релевантност домаће рецензентске комисије;

– мора имати обим не мањи од 80 страница по аутору, а како је јединица мере обима страница 1800 текстовних знакова, укупан број текстовних знакова не може бити мањи од 80×1800 ;

– мора имати минимални број библиографских референци (укључујући и аутоцитате) одређен за поједиње категорије монографија. У посебним случајевима, када је реч о изузетној публикацији, објављеној код реномираног издавача, матични научни одбор може да у појединој категорији посебном одлуком прихвати дело и са мањим бројем референци од захтеваног.

Ако неки од аутора има мање од 80 страница (односно мање од одговарајућег броја текстовних знакова), а више од 40 страница ауторског текста (односно више од одговарајућег броја текстовних знакова), као резултат му се признаје монографска студија.

Ако аутори појединачно имају мање од 40 страница (односно мање од одговарајућег броја текстовних знакова), а више од једног ауторског табака ауторског текста (један табак износи 16 страница односно 16×1800 текстовних знакова), ауторство се признаје тако што се вредност монографије сваком аутору рачуна по формулама $K/(1+0,2(n-3))$, $n > 3$.

Ако се ради о изузетној публикацији, публикованој од светски реномираног издавача, матични научни одбор може да прихвати дело у категорији монографске студије и ако има мање од једног ауторског табака (и одговарајућег броја знакова) а више од пола ауторског табака.

Један примерак монографије, или фотокопија страница са свим релевантним подацима битним за оцену монографије (насловна страна, издавач, рецензенти, едитори, садржај, прва и последња страна текста, ИСБН, тираж, као и релевантни електронски подаци) доставља се Комисији за стицање научних звања.

Уџбеници и приручници се не вреднују као научне монографије.

Монографије међународног значаја (М11 и М12)

Монографије међународног значаја су публикације по правилу посвећене тематици широј од националне и објављене на једном од светских језика. Изузетно се монографијом међународног значаја може прогласити монографија која се бави националном проблематиком, под условом да је високо оцењена од признатих научних радника и да по квалитету одговара сличним остварењима у другим земљама.

Истакнута монографија међународног значаја (М11) мора имати изузетан квалитет и мора представљати врхунски дomet у својој области.

Издавач такве монографије мора да буде реномирана међународна или домаћа (за хуманистичке науке) издавачка кућа са дугом традицијом у издавању научне литературе, што потврђује надлежни матични научни одбор. Таква оцена мора бити потврђена критичким приказом у неком од часописа међународног значаја или на основу анализе експертске комисије коју формира надлежни матични научни одбор.

Потребно је да таква монографија садржи најмање десет аутоцитата категорије М20, односно, у случају друштвених и хуманистичких наука, категорија М10 или М20 или М40 (за веродостојност М40 је потребна потврда надлежног матичног научног одбора). За техничко-технолошке и биотехничке науке потребно је шест аутоцитата категорије М20. Аутоцитати се рачунају на основу библиографије дате монографије.

Матични научни одбори могу да предложе другачији број цитата за монографско дело у овој категорији у појединим научним областима ако је то у складу са светски прихваћеним стандардима у тим областима.

Монографија међународног значаја (М12) мора бити усклађена са светским токовима науке, што утврђује матични научни одбор посебном одлуком. Потребно је да таква монографија садржи најмање седам аутоцитата категорије М20, односно, у случају друштвених и хуманистичких наука, категорија или М10 или М20 или М40 (за веродостојност М40 је потребна потврда надлежног матичног научног одбора). За техничко-технолошке и биотехничке науке потребна су три цитата категорије М20.

Надлежни матични научни одбори могу да предложе другачији број референци за монографско дело у овој категорији у појединим научним областима, ако је то у складу са светски прихваћеним стандардима у тим областима.

Монографије националног значаја (М41 и М42)

Монографије намењене првенствено домаћој научној публици спадају у категорије монографија националног значаја (М40). Изузетно се поједиње монографије са националном тематиком могу уврстити у категорију међународних монографија (видети у поглављу „Монографије међународног значаја“).

Међу монографијама националног значаја издваја се категорија истакнуте монографије националног значаја (М41), које предлажу надлежни матични научни одбори. Истакнутом се монографија националног значаја проглашава пре свега на основу значајног научног доприноса, а додатни критеријум вредновања може бити њена приступачност научној јавности изван земље, тј. језик на којем је објављена (видети напомену о језику публикација). Потребно је да таква монографија садржи најмање седам аутоцитата у публикацијама категорије М20 или М50 (односно, у случају друштвених и хуманистичких наука, категорија М10 или М20 или М40 или М50). Матични научни одбори могу да предложе другачији број цитата у појединим научним областима ако је то у складу са светски прихваћеним стандардима у тим областима.

Монографија националног значаја (М42) мора представљати допринос науци. Потребно је да таква монографија садржи најмање пет библиографских референци (укључујући и аутоцитате) категорије М20 или М50 (у случају друштвених и хуманистичких наука, категорија М10 или М20 или М40 или М50).

Монографска студија

Монографска студија је научна публикација објављена самостално или у склопу неке друге научне публикације и представља допринос науци. Она мора имати најмање две рецензије чији аутори нису из исте научне институције. Потребно је да таква публикација има најмање 40 страна (једна страна = 1.800 словних знакова), да садржи најмање четири аутоцитата по аутору категорије М20 или М50 (односно, у случају друштвених и хуманистичких наука,

категорија M10 или M20 или M40 или M50). Ако има више аутора, не може имати мање од 40 страница по аутору (једна страна = 1.800 словних знакова).

Монографска библиографска публикација

Монографска библиографска публикација је научно дело које има минимално 120 страница (једна страна = 1.800 словних знакова). По правилу то је научна грађа, која може да буде заснована на тематским библиографијама и сл.

Тематски зборници

Тематски зборник је колективна научна публикација која на обухватан и систематски начин проучава одређену област научне проблематике и коју издаје научна установа, научно, удружење из области културе или еminentни издавач. Тематски зборник садржи стручно рецензиране оригиналне научне радове, укључујући коначне текстове реферата саопштених на тематским научним скуповима. И периодичне публикације могу имати карактер тематских зборника, ако су посвећене одговарајућој теми у целини или путем сепарата.

Тематски зборник водећег међународног значаја је научна публикација са међународним учешћем еminentних стручњака. Радови у тематским зборницима из ове категорије морају бити рецензирани према правилима рецензије међународно признатих издавачких кућа, што утврђује надлежни матични научни одбор.

Тематски зборник међународног значаја је научна публикација са међународним учешћем. Радови у тематским зборницима из ове категорије морају бити рецензирани од стране два компетентна рецензента што утврђује надлежни матични научни одбор.

Тематски зборник водећег националног значаја је научна публикација са репрезентативним учешћем еminentних домаћих стручњака. Уредник публикације из ове категорије мора бити у једном од научних звања.

Тематски зборник националног значаја је научна публикација која задовољава опште услове за тематски зборник и коју издаје научна установа или установа из области културе. Пуно ауторство за рад у тематском зборнику прихвата се ако има до два аутора. Ако има три и више аутора, рад се вреднује према правилима за коауторске радове. Категоризацију публикација ове врсте врше надлежни матични научни одбори.

Поглавља у монографијама и тематским зборницима (M13, M14, M44, M45)

Поглавља у монографијама и тематским зборницима вреднују се у складу са вредновањем саме публикације:

Поглавље у публикацији M11 = M13

Поглавље у публикацији M12 = M14

Поглавље у публикацији M41 = M44

Поглавље у публикацији M42 = M45

Број потребних самоцитата у публикацијама наведених категорија једнак је броју цитата за одговарајућу монографију подељеном са три (и заокруженом на мању цифру), или се одређује посебним одлукама надлежног матичног одбора, како је то регулисано за одговарајуће монографије.

Ако један аутор има више поглавља у одређеној монографској публикацији, збир поена који му се додеље не може бити већи од укупног броја поена за монографију одговарајуће категорије.

Да би био вреднован у овој категорији, ауторски допринос монографији или тематском зборнику не сме бити мањи од једног табака текста (16 страница), (једна страница = 1.800 словних знакова). Ако се ради о публикацији реномираног издавача, изузетно се може вредновати и текст мањег обима, о чему одлуку доноси надлежни матични научни одбор.

Часописи

У погледу вредновања научноистраживачких резултата примењиваће се одредбе овог правилника и правилника којим се уређује категоризације и вредновања часописа.

Приликом вредновања категорије научних радова у часопису се узимају у обзир: оригинални научни рад, прегледни (ревијски) чланак, кратко саопштење, научна критика, полемика и осврти. Опис случаја (Case report) сврстава се у категорију научног рада у зависности од мишљења матичног научног одбора.

Вредност научног рада одређује се на основу категорије часописа у којем је рад објављен. Нормирање броја коауторских радова утврђено је у Прилогу 1.

Приликом вредновања научних резултата у обзир се узимају категорије научних часописа утврђене у складу са правилником којим се уређује категоризација и рангирање научних часописа и то:

Категорија научног часописа	Назив категорије научног часописа
M21a	Међународни часопис изузетних вредности
M21	Врхунски међународни часопис
M22	Истакнути међународни часопис
M23	Међународни часопис
M24	Национални часопис међународног значаја
M51	Врхунски часопис националног значаја
M52	Истакнути национални часопис
M53	Национални часопис
M54	Домаћи научни часопис који се први пут категоризује

Ако су радови са конференција публиковани у часописима категорија M21, M22, M23, у оквиру редовних бројева у години публиковања, а имају јасне назнаке, потврду уредника на пример, да су радови рецензирани по свим правилима која важе за публиковање у таквом часопису, радови се прихватају у одговарајућој категорији. Ако се ради

о специјалним публикацијама часописа, ван редовних бројева у години публиковања, радови у тим часописима се вреднују по критеријумима за наведене категорије ако матични научни одбори утврде да су у питању радови са не мање од пет страница и да је после рецензије, по правилима часописа, публикован само део радова са конференције.

Зборници научних скупова (М30, М60)

Међународним научним скупом сматра се скуп који организује међународни научни одбор, научно удружење или научна институција, који има међународну селекцију и рецензију приложених радова и на коме се радови саопштавају и публикују на једном од светских језика, или језика међународне научне комуникације у датој области науке.

Услов да скуп добије статус међународног научног скупа јесте да у научном одбору има чланове из најмање пет земаља и најмање десет учесника из иностранства са радовима. Овај критеријум односи се како на скупове у земљи, тако и на скупове у иностранству. Статус научног скупа одређује одговарајући матични одбор, на основу компетенција и репрезентативности иностраних члanova научног одбора скупа и учесника на скупу. У случају националних дисциплина, зависно од њихове заступљености у иностранству, при категоризацији скупа матични научни одбори могу одредити и применити другачије критеријуме.

Националним научним скупом сматра се скуп који организује национални научни комитет, научно удружење или научна институција. Организациони и програмски одбор скупа мора у свом саставу имати еминентне стручњаке/истраживаче из научне области којој је скуп посвећен.

Број учесника научног скупа, односно на њему поднетих саопштења, не може бити мањи од десет.

Зборник саопштења са научног скупа је публикација коју издаје организатор скупа самостално или у сарадњи са неким издавачем или часописом, а у којој се објављују прилози саопштени на скупу, у целини (зборници саопштења) или сажети, односно у изводу (зборници резимеа, апстракта).

При процењивању да ли је прилог објављен у целини или у изводу, осим карактера публикације назначеног на њеној насловној страни (зборник радова научног скупа, енгл. Proceedings, или зборник резимеа научног скупа, енгл. Abstracts), узима се у обзир и обим прилога. Сви прилози краји од три ауторске стране биће вредновани као радови у изводу без обзира на карактер публикације.

Ауторство, односно коауторство одређује се на исти начин као за радове у часописима.

Предавање по позиву се признаје само једном аутору (ако то није недвосмислено другачије формулисано у самом позиву).

Категоризацију ове врсте публикација врше надлежни матични научни одбори, којима се на увид подносе фотокопије рада, насловне стране и садржаја зборника.

Техничко решење

Суштина техничког решења јесте примена науке у сврху развоја техничко-технолошких основа и јачања конкурентности индустријског и привредног система Републике Србије.

Техничка решења треба да обухвате и решења која у јавном привредном и приватном сектору помажу да унапреде и ефикасније управљају одрживим развојем – природним ресурсима, природним и културним вредностима, социјалним и економским развојем и уређењем територије у циљу обезбеђења повољних услова за развој привреде и примену других техничких решења.

Техничко решење јесте иновација у облику новог или битно побољшаног решења:

- 1) производа;
- 2) техничко-технолошког процеса;
- 3) организационог и/или пословног модела (као и просторних и урбанистичких планова и пројекта из области саобраћаја, грађевинарства, архитектуре);
- 4) генотипа (раса, сој и линија) и генетске пробе и маркери, материјала;
- 5) метода које су атестиране и сертификоване.

Техничко решење је оно иновативно решење које је настало је у оквиру научноистраживачког процеса описаног у оквиру одговарајуће студије, која има вредност исказану кроз комерцијални потенцијал, који је вреднован или се може вредновати на националном или међународном нивоу.

Техничко решење је оно иновативно решење које поседује комплетност и применљивост у националним или међународним размерама.

Техничка решења признају се искључиво уз доказ о коришћењу (уговор о продаји и акт надлежног органа о прихваташњу просторног или урбанистичког плана) или применљивости (рад у коме се описује техничко решење). Изузетно, за техничка софтверска и хардверска решења која задовољавају критеријуме отвореног извора, уместо уговора о продаји, као доказ се може прихватити опис техничког решења у часопису адекватне категорије (М21 за М81, М22 за М82, М22 за М83, М23 за М84), у обиму који не сме бити мањи од једне секције (поглавља) у том раду.

Сваки матични научни одбор посебно дефинише типове и начин на који се доказује коришћење и применљивост појединачних облика техничког решења у зависности од специфичности области.

Постоји пет категорија техничких решења:

- 1) Ново техничко решење (метода) примењено на међународном нивоу (М81);
- 2) Ново техничко решење примењено на националном нивоу (М82);
- 3) Битно побољшано техничко решење на међународном нивоу (М83);
- 4) Битно побољшано техничко решење на националном нивоу (М84);
- 5) Ново техничко решење у фази реализације (М85).

Пријава техничког решења садржи:

- 1) име и презиме аутора решења;
- 2) назив техничког решења;
- 3) кључне речи;
- 4) за кога је решење рађено (правно лице или грана привреде);
- 5) годину када је решење комплетирано;

- 6) годину када је почело да се примењује и од кога;
- 7) област и научну дисциплину на коју се техничко решење односи;
- 8) проблем који се техничким решењем решава;
- 9) стање решености тог проблема у свету;
- 10) опис техничког решења;

11) техничку документацију (осим за генске пробе где је потребно доставити доказе да је проба регистрована на сајту НЦБИ, валидан доказ о примени техничког решења (потврда установе/компаније која га користи и др.) листу раније прихваћених техничких решења за сваког од аутора појединачно.

Аутори техничког решења подносе пријаву преко научног или наставно-научног већа регистроване научноистраживачке организације (НИО) надлежном матичном научном одбору.

На основу пријаве техничког решења матични научни одбор одређује два рецензента из редова експерата одговарајуће области којој припада техничко решење.

Рецензент мора бити експерт у области којој припада техничко решење, мора бити ван институције у којој су аутори запослени, и не сме бити у било ком другом виду сукоба интереса са ауторима техничког решења или њиховом институцијом.

При оцени техничког решења надлежни матични научни одбор може узети у обзир и мишљења својих експерата које именује из свог састава. У случају потребе матични научни одбор може да закаже јавну одбрану предложеног техничког решења.

Техничка решења могу се достављати надлежном матичном научном одбору у поступку оцене извештаја о раду научноистраживачких организација и приликом покретања поступка за избор/реизбор у научна звања односно покретања поступка за давање мишљења за избор/реизбор у научна звања.

Изводи техничких решења ће бити библиометријски обрађени.

Критеријуми за испуњеност услова за категорије техничких решења у области биотехнологије, пољопривреде и хране, електронике, телекомуникација, информационих технологија, енергетике, рударства, енергетске ефикасности нове технологије и материјали, машинства, екологије, вода, ваздуха и земљишта

Техничко решење у категорији М81 – Ново техничко решење примењено на међународном нивоу ако испуњава услов да се користи у бар једној институцији, погону, производној линији или лабораторији, или је примењено на одређеном објекту. Обавезан доказ: доказ о продаји, изузетно, међународни уговор о пословно-техничкој сарадњи или лиценце са кључним елементима уговора. Ако је реч о конзорцијалном или поверљивом уговору, извод из нон-дисцлосуре агреемента.

Техничко решење у категорији М82 – Ново техничко решење примењено у Републици Србији ако испуњава услов да се користи у бар једној институцији, погону производној линији и лабораторији, или је примењено на одређеном објекту.

Обавезан доказ: доказ о продаји, изузетно уговор о пословно-техничкој сарадњи или лиценци са кључним елементима уговора. Ако је реч о конзорцијалном и/или поверљивом уговору, извод из нон-дисцлосуре агреемента.

Техничко решење у категорији М83 – Битно побољшано техничко решење на међународном нивоу ако се користи у бар једној институцији/погону, производној линији и лабораторији, или је примењено на одређеном објекту. Обавезан доказ: доказ о продаји, изузетно, уговор о пословно-техничкој сарадњи или лиценци са кључним елементима уговора, ако је реч о конзорцијалном и/или поверљивом уговору.

У ову категорију, а на основу анализе и потврде одговарајућег матичног научног одбора, може да се уврсти нови метод, који је разрађен и валидован у иностраним лабораторијама у складу са адекватним стандардима атестиралих од стране овлашћених иностраних институција. Аутори нове методе треба да пруже доказ да су успешно учествовали на међународно признатом тесту провере оспособљености, Proficiency тест ако не постоји верификација на националном нивоу.

Техничко решење у категорији М84 – Битно побољшано техничко решење, метод примењен у Републици Србији ако се користи у бар једној институцији, погону, производној линији или лабораторији. Обавезан доказ: доказ о продаји, изузетно уговор о пословно-техничкој сарадњи или лиценци са кључним елементима уговора, ако је реч о конзорцијалном и/или поверљивом уговору.

У ову категорију, а на основу анализе и потврде одговарајућег матичног научног одбора, може да се уврсти битно побољшан метод, који се користи изван предвиђеног подручја примене, проширен или модификован метод или побољшан метод произвођача опреме. Битно побољшана метода треба да буде верификована у националним институцијама у складу са адекватним стандардима што утврђује надлежни матични научни одбор.

Техничко решење у категорији М85 – ново техничко решење у фази реализације, тестирано у овлашћеној институцији, погону, производној линији или лабораторији, или је тестирано на одређеном објекту. Обавезан доказ: протокол о тестирању потписан од стране корисника.

За генске пробе потребан је доказ да се проба користи за детекцију, идентификацију наведеног својства ћелијских организама.

Критеријуми за испуњеност услова за категорије техничких решења у области саобраћаја, урбанизма и грађевинарства

Техничко решење у категорији М81 – Ново техничко решење примењено на међународном нивоу ако испуњава услов да се користи у бар једној институцији.

Оно представља ново прихваћено решење на међународном нивоу у области саобраћаја, грађевинарства, архитектуре, просторног и урбанистичког развоја. Ово подразумева и руковођење и учешће у синтези свих

просторних и урбанистичких планова. Обавезан доказ: доказ о продаји, изузетно међународни уговор о пословно-техничкој сарадњи или лиценце са кључним елементима уговора или акт надлежног нивоа управљања о прихватању просторног или урбанистичког плана.

Техничко решење у категорији M82 – Ново техничко решење примењено у Републици Србији ако испуњава услов да се користи у бар једној институцији. Оно представља ново прихваћено решење у области саобраћаја, грађевинарства, архитектуре, просторног и урбанистичког развоја у Републици Србији. Ово подразумева и руковођење и учешће у синтези Просторног плана Републике Србије, регионалног просторног плана и просторног плана подручја посебне намене. Обавезан доказ: доказ о продаји, изузетно уговор о пословно-техничкој сарадњи или лиценци са кључним елементима уговора или акт надлежног нивоа управљања о прихватању просторног плана.

Техничко решење у категорији M83 – Битно побољшано техничко решење на међународном нивоу ако се користи у бар једној институцији. Представља иновирано прихваћено решење на међународном нивоу у области саобраћаја, грађевинарства, архитектуре, просторног и урбанистичког развоја. Ово подразумева и руковођење и учешће у синтези свих просторних и урбанистичких планова и пројекта. Обавезан доказ: доказ о продаји, изузетно уговор о пословно-техничкој сарадњи или акт надлежног нивоа управљања о прихватању просторног или урбанистичког плана или пројекта.

Техничко решење у категорији M84 – Битно побољшано техничко решење, метод применењен у Републици Србији ако се користи у бар једној институцији. Представља иновирано прихваћено решење у области саобраћаја, грађевинарства, архитектуре, просторног и урбанистичког развоја у Републици Србији. Подразумева и руковођење и учешће у синтези иновираног Просторног плана Републике Србије, регионалног просторног плана и просторног плана подручја посебне намене. Обавезан доказ: доказ о продаји, изузетно уговор о пословно-техничкој сарадњи или акт надлежног органа о прихватању просторног или урбанистичког плана или пројекта.

Техничко решење у категорији M85 – Ново техничко решење у фази реализације, тестирано у овлашћеној институцији – Представља ново прихваћено решење у области саобраћаја, грађевинарства, архитектуре, просторног и урбанистичког развоја у Републици Србији. Подразумева и учешће у изради Просторног плана Републике Србије, регионалног просторног плана и просторног плана подручја посебне намене, урбанистичких планова и пројекта или критичку евалуацију примењених техничких решења на одрживи просторни развој или базу просторних података приказаних детаљно као део научних пројекта. Обавезан доказ: уговор о пословно-техничкој сарадњи или акт надлежног органа о прихватању просторног или урбанистичког плана или пројекта или доказ да је објављено као интерна публикација или приказано на Интернету.

Патенти, други облици интелектуалне својине и резултата

Патент је право признато за проналазак који нуди ново решење неког техничког проблема, а обично се односи на одређени производ, поступак или примену.

Патент се стиче признавањем права од стране овлашћеног органа државне управе који је надлежан за послове интелектуалне својине Републике Србије (Завода за интелектуалну својину у Републици Србији).

Категорије патената у смислу овог правилника су:

- 1) M91 Регистрован патент на међународном нивоу;
- 2) M92 Регистрован патент на националном нивоу;
- 3) M93 Објављен патент на међународном нивоу;
- 4) M94 Објављен патент на националном нивоу;
- 5) M86 Пријављен патент на међународном нивоу;
- 6) M87 Пријављен патент на националном нивоу.

Категорије су сложене по опадајућој вредности бодова.

Сорта је група јединки унутар биљне врсте која се одликује одређеним особинама које је разликују од других група биљака исте врсте.

За категорију M95 реализована, сорта, раса или сој на међународном нивоу неопходан је уговор о коришћењу у другим земљама (уговор о заступању и наплати лиценцних права, или о директној наплати лиценцних права или друга врста доказа о комерцијалном коришћењу).

За категорију M96 реализована, сорта, раса или сој, на националном нивоу неопходан је уговор о начину комерцијалног коришћења у земљи (уговор о комерцијалном коришћењу бар са једним корисником, или други докази о комерцијалном коришћењу).

За категорију M97 призната сорта, раса или сој на међународном нивоу неопходан је доказ да су сорта, раса или сој признати или/и заштићени на међународном нивоу од надлежне овлашћене организације уз одговарајуће решење или доказ да су уписаны у регистар надлежне овлашћене институције.

За категорију M98 призната сорта, раса или сој на националном нивоу неопходно је да су призната сорта, раса или сој уписаны у Регистар код надлежног министарства.

За категорију M99 ауторска изложба са каталогом уз научну рецензију потребно је: као доказ поднети каталог изложбе.

Бодови за категорије M80 и M90 нису кумултивни за једно исто техничко решење (M80), односно патент (M90) и признаје се највиша категорија за дато техничко решење, односно патент у моменту вредновања.

За коауторство на техничким решењима и патентима се примењује правило као за коауторство на објављеним експерименталним радовима.

Техничка решења и патенти у оквиру природних наука и медицине се takoђе вреднују по критеријумима који су наведени, посебним одлукама надлежних матичних одбора.

Критеријуми за испуњеност услова у областима архитектуре, просторног планирања и урбанизма као и у неким другим областима (на пример, историје, археологије, гео-наука, музикологије, и др.) где су примерени тим областима су:

Области архитектуре, просторног планирања и урбанизма укључују се у хуманистичке науке у ширем смислу.

Изведена дела, награде, студије, изложбе, жирирања и кустоски рад од међународног значаја (од M101 до M107):

M101 – Изведено (ауторско) дело

Реализован архитектонски, саобраћајни, грађевински објекат или јавни простор који је објављен или публикован у међународном часопису или међународној монографији са критичким освртом независног аутора или награђен на међународној изложби, салону или конкурсу за најбоље реализовани дело.

M102 – Награда на конкурсу

Награда на међународном конкурсу који је расписан у складу са правилником којим се уређује спровођење и реализација конкурса из области архитектонског и урбанистичког стваралаштва (ако је конкурс расписан у Републици Србији) или у складу са важећим прописом у држави у којој је конкурс расписан или у складу са правилником међународних организација за област архитектуре, урбанизма и дизајна.

Признања се могу прихватити на основу посебне одлуке матичног научног одбора ако се додељују када жири посебно издвоји неки рад. У ову категорију не спадају откупи.

M103 – Студија, експертиза

Студија, експертиза заснована на научноистраживачкој методологији и урађена за поједиње области у оквиру међународних просторних планова поједињих држава, регионалне просторне планове и просторне планове подручја посебне намене.

M104 – Награда на изложби

Награда на међународној изложби из области архитектуре, урбанизма и дизајна са вишејезичним каталогом.

M105 – Учешће на изложби

Учешће на међународној изложби из области архитектуре, урбанизма и дизајна са вишејезичним каталогом са рецензијом.

M106 – Учешће у раду жирија конкурса

Учешће у раду жирија међународног конкурса, који је расписан у складу са прописом којим се уређује спровођење и реализација конкурса из области архитектонског и урбанистичког стваралаштва (ако је конкурс расписан у Републици Србији) или у складу са важећим прописом у држави у којој је конкурс расписан или у складу са правилником међународних организација за област архитектуре, урбанизма и дизајна.

M107 – Кустоски рад

Кустоски рад на међународној изложби из области архитектуре, урбанизма и дизајна са вишејезичним каталогом са рецензијом.

Изведена дела, награде, студије, изложбе од националног значаја (од M108 до M112):

M108 – Изведено (ауторско) дело

Реализован архитектонски објекат, ентеријер или јавни простор који је објављен или публикован у водећем националном часопису или монографији са критичким освртом независног аутора.

M109 – Награда на конкурсу

Награда на републичком конкурсу који је расписан у складу са прописом којим се уређује спровођење и реализација конкурса из области архитектонског и урбанистичког стваралаштва у Републици Србији за област архитектуре, урбанизма и дизајна. У ову категорију не спадају откупи и признања.

M110 – Студија експертиза

Студија, експертиза заснована на научноистраживачкој методологији и урађена за поједиње области у оквиру просторних планова Републике Србије или аутономне покрајине, регионалне просторне планове и просторне планове подручја посебне намене, који су прихваћени у Републици Србији – урбанистички планови за заштићена подручја, као и рад на синтези и руковођењу израдом тих планова.

M111 – Награда – признања на изложби у Републици Србији

Награда на изложби у Републици Србији из области архитектуре, урбанизма и дизајна са каталогом са рецензијом.

M112 – Учешће на изложби

Учешће на изложби из области архитектуре, урбанизма и дизајна са каталогом са рецензијом.

Остале публикације и резултати од значаја за науку

Стандардизација методологије научних истраживања

У ову врсту научних резултата спадају тестови, упитници, анкете и слично, ако представљају методолошку иновацију.

Научно-лексикографске и енциклопедијске публикације:

- 1) Научно-лексикографска и енциклопедијска публикација представља научни резултат ако, и у мери у којој, поред стручне компоненте, пружа оригиналан научно-истраживачки допринос. То се првенствено односи на резултате пројекта из ове категорије који су финансирали од стране Министарства и Фонда за науку Републике Србије. Као научни резултат не вреднују се публикације и прилози у њима компилативног, популаризаторског и комерцијалног карактера, које имају искључиво културно-просветни значај. Категоризацију публикација ове врсте предлаже надлежни матични научни одбор.
- 2) Научно-лексикографска или енциклопедијска публикација изузетног међународног значаја јесте речник или енциклопедија која пружа изузетан научни допринос и сврстава се у водеће публикације те врсте у својој области у свету.
- 3) Научно-лексикографска или енциклопедијска публикација међународног значаја јесте речник или енциклопедија која пружа знатан научни допринос на међународном плану.
- 4) Научно-лексикографска или енциклопедијска публикација изузетног националног значаја јесте речник или енциклопедија која пружа изузетан научни допринос на националном плану.
- 5) Научно-лексикографска или енциклопедијска публикација националног значаја јесте речник или енциклопедија која пружа знатан научни допринос на националном плану.
- 6) Научно-лексикографски текст вреднује се сразмерно свом обimu и у складу са категоријом публикације. Научно-

лексикографска јединица износи најмање један ауторски табак, зависно од карактера публикације, што процењује надлежни матични научни одбор а прихвата Министарство.

7) Научно-енциклопедијска јединица јесте одредница или сегмент од више одредница једног аутора у научној енциклопедијској публикацији и вреднује се у складу са карактером и рангом те публикације према процени матичног научног одбора коју прихвата Министарство.

Научне картографске публикације

Картографска публикација представља научни резултат ако су у њој приказани резултати научних (лингвогеографских, историјско-географских и других) истраживања. Категоризацију ове врсте публикација врши надлежни матични научни одбор, а прихвата министарство.

Картографска публикација међународног значаја приказује резултате научних истраживања на простору и у контексту ширем од националног.

Картографска публикација националног значаја приказује резултате научних истраживања у националним оквирима.

Пун ауторство за израду карте у публикацији дате категорије прихвата се ако карта нема више од два аутора. Ако карта има четири и више аутора, вреднује се према правилима за коауторске радове.

Посебном одлуком надлежног матичног научног одбора се картографске публикације могу се вредновати у категоријама M13, M14, M43 и M44 ако испуњавају критеријуме примерене областима географије.

Превод научне публикације и извора

Научним доприносом у области преводилаштва сматра се стручни превод са старијих језика снабдевен научном апаратуром (уводна студија, текстолошке напомене, коментари). Категоризацију ове врсте публикација врши надлежни матични научни одбори а прихвата Министарство.

Библиографске публикације

Библиографска публикација вреднује се као научни допринос ако је стручно урађена и осетно олакшава приступ научној грађи или секундарној научној литератури.

Монографска библиографска публикација је библиографија дата у виду и обиму засебне књиге.

Библиографски прилог је библиографија објављена у виду чланка у часопису или поглавља у књизи.

Пун ауторство за израду библиографске публикације дате категорије прихвата се ако она нема више од два аутора. Ако има четири и више аутора вреднује се према правилима за коауторске радове.

Категоризацију ове врсте публикација врши надлежни матични научни одбори а прихвата Министарство.

Критичка издања научне грађе

Критичка издања научне грађе су публикације које у складу са методолошким захтевима дате дисциплине износе пред научну јавност дотад непознату или недовољно приступачну изворну грађу за научна истраживања.

Монографско издање грађе је научна публикација у виду и обиму засебне књиге која садржи критички издату и коментарисану грађу, уз одговарајући студиозан, а не пригодан предговор или поговор.

Грађа у научној публикацији има облик чланска у часопису или прилога у монографији, са одговарајућим научним апаратом.

Пун ауторство за израду критичког издања научне грађе прихвата се ако нема више од три аутора. Ако има више од четири аутора, издање се вреднује по правилима за коауторске радове.

Категоризацију ове врсте публикација врши надлежни матични научни одбор а прихвата Министарство.

Уређивање публикација

Како научни резултат вреднују се следеће врсте уређивачког рада:

- 1) уређивање научних монографија;
- 2) уређивање тематских зборника;
- 3) уређивање научне лексикографске публикације;
- 4) уређивање научног часописа;
- 5) учешће у уређивачким одборима часописа са ИСИ листа.

Уређивачки рад вреднује се у зависности од врсте и категорије публикације, у случају научног часописа по годиштима.

Пун ауторство за уређивачки рад прихвата се ако нема више од три уредника. Категоризацију ове врсте публикација врши надлежни матични научни одбор а прихвата министарство.

Креирање и анализа јавних политика

Документи јавних политика

Документ јавне политike је документ којим се усваја одређена јавна политика; анализира неки јавно-политички проблем; разматрају расположиве опције; врше процене (евалуације) вероватних последица јавних политика и предлажу решења.

Документ јавне политike није онај документ који није у функцији остваривања, развоја и управљања јавном политиком. Документи који су претежно засновани на анализи историјских догађаја, превазиђених или оперативно неприменијивих компаративних јавних политика такође се не сматрају документима јавне политike. Учешће у припреми докумената јавних политика потврђује матични научни одбор на основу доказа који потврђују да је документ јавне политike усвојен или применеен од стране надлежног органа.

Типови докумената јавне политike:

1. Стратегија.

Стратегија је плански документ којим се утврђују јавне политike у одређеној области, у којој је потребно предузимати широк спектар активности, у дужем временском периоду, ради постизања дугорочних циљева секторске политike. Стратегија по територијалном деловању може бити супра-национална, национална, регионална или локална.

Анализа ефекта (AE) спроводи се у складу са уредбом којом се уређује методологија за управљање јавним политикама, анализа ефеката и садржај појединачних докумената јавних политика. Ово се пре свега односи на

дефиницију појма АЕ, врсту, обим и кораке у спровођењу АЕ.

2. Студија јавне политике.

Студија јавне политике представља предлог за јавну политику. У студији се детаљно истражује одређени јавно-политички проблем или питање, са циљем да се формулишу одређене препоруке. Студије обично укључују и примарна истраживања.

3. Анализа јавне политике.

Анализа јавне политике је предлог за јавну политику намењен доносиоцима одлука, који им помаже да формулишу јавну политику и да је спроведу у пракси. Анализа ретко садржи примарна истраживања, али се нужно ослања на студије јавне политике.

4. Анализа утицаја ефеката.

Анализа утицаја може бити квалитативна или квантитативна. Анализа ефеката може се спровести у процесу креирања јавне политике са циљем да се процени будући ефекат неке политике која се доноси (*ex ante*); односно за већ усвојену политику при чemu се врши вредновање постигнутих циљева и резултата, ефективности и ефикасности спроведених мера јавне политике (*ex post*).

Неопходно је да садржи студију изводљивости примене одређене политике, не само у смислу економске или стратешке компоненте, већ и политичке одрживости. Такође је неопходно описати трошкове и користи од примене одређене практичне политике.

Код докумената ове врсте који се израђују за питања везана за економске политике, веома је битно да постоји јасно утврђена каузалност догађаја који настају као резултат примене одређених практичних политика, што се постиже применом теоријских, експерименталних и емпиријских научних метода.

Докторске дисертације

Докторска дисертација представља одбрањен докторски рад на акредитованом универзитету у земљи, или еквивалентан завршни рад признат на акредитованом универзитету у земљи.

Остале одредбе

Сваки научноистраживачки резултат може да се вреднује само једанпут.

Матични научни одбори могу дати предлог промене критеријума из Прилога 1. и 2. у делу у коме су им за то дате могућности овим правилником. Ако Министарство прихвати предлог матичног научног одбора, одлука Министарства о прихвату предлога ће бити доступна научној јавности.

НАПОМЕНА РЕДАКЦИЈЕ: Прилог у PDF формату можете преузети кликом на следећи линк:

Прилог 3 (Врста и квантификација индивидуалних научноистраживачких резултата)

Прилог 4 (Минимални квантитативни захтеви за стицање појединачних научних звања, односно за реизбор у научно звање)

Прилог 5 (Резиме извештаја о кандидату за стицање научног звања)